

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
AKVILĖ STONKUVIENĖ
ATSAKINGA UŽ KORUPCIJOS PREVENCIJĄ IR KONTROLĘ

**IŠVADOS DĖL RESPUBLIKINIO VACLOVO INTO AKMENŲ MUZIEJAUS
VEIKLOS SRIČIŲ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO NUSTATYMO**

2020 m. spalio 7 d.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnio 4 dalimi, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr.1601, (toliau – Tvarkos aprašas) 7 punktu, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, (toliau – Rekomendacijos) buvo atlikta Respublikinio Vaclovo Into akmenų muziejaus (toliau – Muziejus) veiklos sričių analizė, siekiant nustatyti, ar yra tokių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas pradėtas: 2020 m. rugsėjo 21 d.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas baigtas: 2020 m. rugsėjo 25 d.

Analizuotas laikotarpis 2019 m. III ketv. – 2020 m. III ketv.

KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMAS IR VERTINIMAS

**MOTORINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS IR NAUDOJIMO
KONTROLĖ**

Pasirinkimą įvertinti korupcijos požiūriu motorinių transporto priemonių naudojimą ir naudojimo sritį iš dalies lėmė aplinkybė, kad motorinių transporto priemonių naudojimas yra viena iš sričių, kurios Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Programa), minimos kaip svarbios korupcijos sąlygų ir rizikos mažinimo ir šalinimo, korupcijos rizikos valdymo aspektu bei tai, kad Respublikiniame Vaclovo Into akmenų muziejuje ši sritis niekada nebuvo analizuota.

Pažymėtina, kad motorinių transporto priemonių naudojimo sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo 6 punkte nurodytus kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, ar valstybės ar savivaldybės įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė: atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti; daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės naudojantis tarnybiniu transportu įvertinimas atliktas, siekiant nustatyti galimą riziką Respublikinio Vaclovo Into akmenų muziejaus darbuotojams piktnaudžiauti naudojant tarnybinių transportą, sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, įvertinti teisinį reglamentavimą, užtikrinantį efektyvų ir racionalų Muziejaus turto valdymą ir naudojimąsi juo.

Vertinimas atliktas analizuojant motorinių transporto priemonių naudojimo tvarką reglamentuojančius teisės aktus, Respublikinio Vaclovo Into akmenų muziejus nuostatus, Muziejaus darbuotojų pareigybės aprašymus. Taip pat vertinta, ar minėtuose dokumentuose įtvirtinta pakankama motorinių transporto priemonių naudojimo kontrolė, siekiant nustatyti, ar esamas reguliavimas yra pakankamas, ar nesudaroma prielaidų Muziejaus darbuotojams piktnaudžiauti naudojantis motorinėmis transporto priemonėmis.

Atliekant vertinimą analizuoti teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. lapkričio 17 d. nutarimas Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“ (su aktualiais pakeitimais).
2. Pavyzdinės tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo biudžetinėse įstaigose taisyklės (toliau – Pavyzdinės taisyklės).
3. Respublikinio Vaclovo Into akmenų muziejaus tarnybinių lengvųjų automobilių taisyklės (toliau – Taisyklės).

Nustatyta, kad Muziejaus direktorius patvirtino Taisyklės, kurios laikytinos pagrindiniu Muziejaus vidaus teisės aktu, nustatančiu prevencines priemones korupcijai pasireikšti naudojantis Muziejaus tarnybiniais lengvaisiais automobiliais, todėl atliekant vertinimą didelis dėmesys kreipiamas į šias konkrečias Taisykles.

Taisyklės nustato tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo, saugojimo, žymėjimo, techninės priežiūros, remonto, naudojimo kontrolės, ridos ir degalų apskaitos, netarnybinių automobilių naudojimo tarnybos reikmėms tvarką ir darbuotojų atsakomybę už šių Taisyklių pažeidimą.

Muziejus patikėjimo teise valdo ir naudoja tris traktorius ir vieną lengvąjį automobilį: T-16M valstybinis Nr. 3107LO, T-40 valstybinis.Nr. T402R, McCormickGM55 valstybinis Nr. 3886LI, Volkswagen Tiguan valstybinis Nr. FFN349.

Vertinimo metu nustatyta:

Dėl teisinio reglamentavimo.

Išnagrinėjus Taisyklių nuostatus, nustatyta, kad Taisyklės skirtos tik tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimui ir kontrolei, o kitų teisės aktų, apibrėžiančių motorinių transporto priemonių (traktorių) naudojimą ir naudojimo kontrolę nėra. Būtina įtraukti į Taisyklės punktus, kurie žymi traktorių ar kitų motorinių prietaisų naudojimą ir kontrolę.

Dėl funkcijų vykdymo.

Darbuotojai supažindami su Taisyklėmis ir kiekvienas susipažinęs pasirašo. Kontrolė tarnybinių lengvųjų automobilių pavesta direktoriui arba jo įgaliotam asmeniui.

Dėl Muziejaus darbuotojų tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo.

Pavyzdinių taisyklių 8 punkte nurodyta, kad tarnybiniais lengvaisiais automobiliais, kurie įstaigos vadovo įsakymu yra priskirti darbuotojams, įstaigos vadovas prireikus gali leisti pasinaudoti ir kitiems darbuotojams tarnybos reikmėms. Šiuo atveju automobilis perduodamas įstaigos vadovo nustatyta tvarka.

Vertinimo metu nustatyta, kad Muziejuje tokia tvarka yra įtvirtinta Taisyklių 6 punkte, pagal kurią tarnybiniais lengvaisiais automobiliais, gali naudotis visi Muziejaus darbuotojai, skiriami direktoriaus įsakymu.

Dėl tarnybinių automobilių saugojimo ir žymėjimo.

Vadovaujantis Taisyklių 13 p., tarnybiniai lengvieji automobiliai turi būti laikomi saugomoje vietoje (saugomoje teritorijoje, garaže ir panašiai), o pagal 14 p. tarnybiniai lengvieji automobiliai po darbo, poilsio, švenčių dienomis, darbuotojų atostogų, ligos ar komandiruočių laikotarpiu laikomi direktoriaus nustatytoje nuolatinėje tarnybinių lengvųjų automobilių laikymo vietoje, išskyrus tuos atvejus, kai į komandiruotę vykstama tarnybinio lengvuoju automobiliu.

Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių ridos limitų ir degalų normų nustatymo bei apskaitos.

Pagal Taisyklių 19 p. tarnybinių lengvųjų automobilių patikrina visų kelionės lapų užpildymo teisingumą bei degalų sunaudojimą, surašo duomenis į kelionės lapų registravimo žurnalą, pildo tarnybinio automobilio akumuliatoriaus darbo apskaitos kortelę, pildo automobilio padangų darbo apskaitos kortelę.

Tarnybinių lengvųjų automobilių degalų sunaudojimo ir ridos apskaita tvarkoma vadovaujantis įrašais kelionės lapuose. Vertinant Muziejaus darbuotojų pareigybės aprašymus nustatyta, kad tarnybinių lengvųjų automobilių ridos apskaitos funkcija nėra įtraukta nei į vieno darbuotojo pareigybės aprašymą.

Nustatyta, kad Muziejuje veikia tik kai kurios korupcijos prevencijos užtikrinimo priemonės: nuo 2020 m. gegužės mėn. 27 d. tarnybinio automobilio kontrolės sistema, prievolė registruoti išvykas žurnale, automobilio kėbulo ženklavimas Muziejaus logotipu.

Pažymėtina, kad per analizuojamą laikotarpį tarnybinės veiklos patikrinimų ir galimų tarnybinių nusižengimų, susijusių su galimai neteisėtu – ne tarnybinėms pareigoms atlikti, tarnybinių automobilių naudojimu, Muziejuje nebuvo.

Išvados

Vertinimo metu nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybės rizikos veiksniai:

1. Muziejaus teisės aktai, reglamentuojantys tarnybinių automobilių naudojimą, saugojimą, jų priskyrimą ir kt., yra reguliariai peržiūrimi, keičiami, jei turinys neatitinka realios situacijos.
2. Į teisės aktus nėra įtraukta informacija apie kitų motorinių priemonių naudojimą bei jų kontrolę.
3. Nėra konkretaus asmens, kurio pareigybėse būtų apibrėžta tarnybinių automobilių kontrolė, todėl gali būti, kad Muziejuje iškilis piktnaudžiavimo grėsmė.

Vyr. specialistė

Akvilė Stonkuvienė